

Registratiesysteem medicijngebruik volgens Toon van Hoof uitstekend middel om aan te tonen hoe zorgvuldig de rundveesector antibiotica inzet

'We hebben een goed verhaal'

Het is de vraag of het de rundveesector lukt om het gebruik van antibiotica te halveren, maar torren aan die overheidswens is voor Toon van Hoof, stuurgroepvoorzitter van Antibioticaresistentie Veehouderij, niet aan de orde. De sector gaat inzet aantonen via een nieuw registratiesysteem voor diergeneesmiddelen. 'Dierdagdosering moet net zo'n kengetal worden als bsk en tussenkalftijd.'

tekst Jaap van der Knaap

Het gebruik van antibiotica in de veehouderijsector is een gevoelig onderwerp, de landelijke media zitten er bovenop. Maar dat betekent beslist niet dat de veehouderijsector een achterhoedegevecht voert om het medicijngebruik terug te dringen. 'We nemen verantwoordelijkheid, tonen transparantie en de maatregelen zijn beslist niet vrijblijvend.' Wat Toon van Hoof, portefeuillehouder diergezondheid LTO Nederland, aan het begin van het interview duidelijk wil maken, is dat de sector adequaat reageerde toen voormalig LNV-minister Verburg vond dat er iets moest gebeuren rondom de inzet van antibiotica. 'Er werd een convenant opgesteld met als doel de antibioticaresistentie terug te dringen', aldus Van Hoof. 'Naar aanleiding van een aantal incidenten en kamerdebatten kwam daar de overheidseis bij van

halvering van het antibioticagebruik.' Van Hoof is er nauw bij betrokken als stuurgroepvoorzitter rund van Antibioticaresistentie Veehouderij (ABRES), dat aan de slag gaat om woorden om te zetten in daden.

Hoe is er gereageerd op de plannen dat veehouders vanaf 1 januari 2012 onder meer medicijngebruik verplicht moeten registreren?

'Er heeft zich geen veehouder gemeld die vindt dat dit te ver gaat. Iedereen is ervan doordrongen dat het onderwerp hoog op de maatschappelijke agenda staat. Er zijn wel mensen geweest die 1 januari ver weg vinden. Maar er moet nog veel gebeuren. We gaan laten zien dat we verschrikkelijk ons best doen.'

Doen veehouders nu niet hun best?

'Het is beslist geen onwil, maar via

een verplicht medicijnenregistratiesysteem is er een instrument waarmee je kunt laten zien wat je doet en waar verbeterpunten zijn. Een bedrijfsbehandelplan en bedrijfsgezondheidsplan opstellen met de dierenarts zorgt daarnaast voor bewustwording van het medicijngebruik. Wanneer iets van bovenaf opgelegd wordt, is er veel tegenwerking. Dat willen we juist voorkomen door eerst te zorgen voor bewustwording binnen de sector om dan door te pakken.'

Geldt de halvering van het antibioticagebruik ook voor de rundveesector?

'In de melkveehouderij ligt het gebruik gemiddeld op 5,5 dierdagdosering. In andere sectoren ligt dat hoger. Er is discussie over wat haalbaar is voor de rundveesector. Maar het is geen goede houding om meteen al te roepen dat een halve-

ring onmogelijk is. We gaan vooral kijken naar de mogelijkheden en kijken waar we op uitkomen. De Stichting Diergezondheid Autoriteit (SDA), waarin objectieve, kundige mensen zitten, zal uiteindelijk beoordelen of we het werken aan reductie goed hebben opgepakt. De beoordeling van de SDA kan verschillen per sector.'

Kunnen er sancties volgen?

'Via het registratiesysteem ontstaat er van zowel veehouders als geborgde dierenartsen een beeld van het gebruik. Daar zullen we de mensen op aanspreken en adviseren. Wanneer dat onvoldoende is, kunnen er eventueel acties op volgen.'

naire netwerk om zeep wordt geholpen. Daar is de diergezondheid, maar ook de veehouder, niet mee gebaat. In Dene-marken is die scheiding jaren geleden aangebracht en je ziet dat daar het percentage dode koeien structureel hoger is. Die kant moeten we natuurlijk niet op gaan.'

'Ontkoppeling is een aanslag op het bestaansrecht van de dierenarts. Aan de andere kant schept een ontkoppeling duidelijkheid in de discussie of de dierenarts niet onnodig medicijnen voorschrijft om daarmee zelf meer omzet te maken. Een belangrijke uitkomst van deze discussie moet in elk geval zijn dat de dierenarts een echte partner wordt van de veehouder.'

Droogzetters zijn verantwoordelijk voor een groot deel van de dierdagdosering in de melkveesector. Valt daar nog wel winst te halen?

'Droogzetters worden preventief en curatief gebruikt. Er is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om het preventief gebruik te reduceren. Is het echt nodig om honderd koeien preventief droog te zetten om uiteindelijk één koe met mastitis te voorkomen? Je hoort mij niet zeggen dat we bij het droogzetten geen antibiotica meer moeten gebruiken, maar we moeten wel meer kennis verzamelen over de mogelijkheden.'

Wat kunnen veehouders nu al gaan doen in aanloop naar 1 januari 2012?

'Vandaag stoppen met het gebruik van

'Stop vandaag nog met het gebruik van derde- en vierdegeneratiemiddelen'

Wat is een geborgde dierenarts?

'Aan de exacte invulling van de term wordt nog gewerkt, maar het is in elk geval een dierenarts die het gebruik van de middelen in een centrale database registreert en met de veehouder een bedrijfsgezondheids- en behandelplan opstelt. Hij is de diergezondheidscoach op het bedrijf. Voor een dierenarts die dat niet kan of wil zijn, is er geen toekomst.'

Gaat de ontkoppeling van de dubbelrol van dierenarts als medicijnverstrekker nog door?

'We moeten oppassen dat met een dergelijke ontkoppeling niet het hele veteri-

Werkt een registratiesysteem geen zwart medicijnencircuit in de hand?

'Dat valt niet uit te sluiten. Maar dan wordt het een taak van de overheid om daar hard tegen op te treden.'

Voor wie zijn de kosten van de extra administratie en dierenartsbezoeken?

'Veehouders moeten vooral beseffen dat het geld oplevert. Door samen met de dierenarts preventief te werken en te kijken naar de geneesmiddeleninzet til je diergezondheid naar een hoger niveau. Dierdagdosering moet net zo'n kengetal worden als bsk en tussenkalftijd.'

derde- en vierdegeneratiemiddelen, zoals Excenel. Zorg daarnaast dat huisvesting, voeding en management op orde zijn. Dat is preventief werken en daar valt de meeste winst te halen. Op lange termijn is te denken aan fokkerij. Benut fokwaarden voor uiergezondheid of klauwgezondheid. En zorg voor een gesloten bedrijfsvoering. Uit alle onderzoeken blijkt dat op gesloten bedrijven de gezondheidsstatus hoger is.'

Gaat de hele diersector de doelstelling van 50 procent reductie in 2013 halen?

'We gaan er hard aan werken. Voor de rundveesector geldt dat die een goed imago heeft. Daar profiteert iedereen in de hele keten dagelijks van, maar daar moeten we aan blijven werken. Dat gaan we vanaf januari transparanter doen. We hebben een goed verhaal.'